

Sygn. akt III A Ua 216/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Elżbieta Kunecka
Sędziowie:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz (spr.) SSA Jacek Witkowski
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku C. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji C. R.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 30 listopada 2011 r. sygn. akt V U 1090/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

C. R. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z 10 sierpnia 2011 r. przyznającej mu prawo do emerytury.

Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z 30 listopada 2011 r. oddalił odwołanie, zaś wniosek o emeryturę zawarty w piśmie ubezpieczonego z 16 listopada 2011 r. przekazał organowi rentowemu do rozpoznania.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

C. R. urodził się 11 czerwca 1952 r. W dniu 20 lipca 2011 r. złożył wniosek o emeryturę. Do wniosku dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 22 maja 2006 r. za okres zatrudnienia od 23 czerwca 2004 r. do 31 lipca 2007 r.

Decyzją z dnia 10 sierpnia 2011 r. ZUS przyznał wnioskodawcy emeryturę od 1 lipca 2011 r., tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1975 r. do 2010 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 149,58%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 149,58% przez kwotę bazową 2.822,66 zł wyniosła 4.222,13 zł. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 29 lat i 9 miesięcy okresów składkowych oraz 1 rok 3 miesiące i 21 dni okresów nieskładkowych. Wysokość emerytury wyniosła brutto 2.347,71 zł.

Przy ustalaniu wysokości emerytury, zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej, ZUS uwzględnił kwotę składki zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 83.767,82 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – 448.895,20 zł, średnie dalsze trwanie życia – 259,80 miesięcy. Wyliczona kwota emerytury wyniosła brutto 2.050,28 zł.

Emerytura wnioskodawcy, obliczona na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej wyniosła 2.263,02 zł brutto. Organ rentowy wskazał, że wobec osiągnięcia przez ubezpieczonego wieku uprawniającego do emerytury w roku 2011, wysokość emerytury od 1 lipca 2011 r. wynosi: 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 1.318,27zł, 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 944,75%, łącznie 2.263,02 zł.

Organ rentowy wskazał, że emerytura mieszana, ustalona zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej jest korzystniejsza od emerytury powszechnej, ustalonej zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej. W związku z powyższym, wypłacone będzie świadczenie korzystniejsze, tj. emerytura mieszana, której wysokość, po dokonaniu potrąceń z tytułu podatku i składki na ubezpieczenie zdrowotne, wynosi 1.873,35 zł miesięcznie.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał, że odwołanie wnioskodawcy C. R. nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd wskazał, że prawidłowo ZUS obliczył wnioskodawcy wysokość emerytury na zasadach wyrażonych w art. 183 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, które Sąd przytoczył. Natomiast ubezpieczony domagał się przeliczenia emerytury na podstawie art. 52 ustawy emerytalnej, z zastosowaniem przelicznika 1,5 za każdy rok pracy górniczej, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, z uwzględnieniem pełnego wynagrodzenia za lata 2004-2007 na podstawie zaświadczenia znajdującego się w aktach ubezpieczeniowych.

Sąd wskazał, że zasady dotyczące ustalania emerytury z art. 183 ust. 1 dotyczą nabycia prawa do emerytury dla pierwszych roczników świadczeniobiorców z nowego systemu emerytalnego, tj. dla osób, które osiągną wiek uprawniający do emerytury w latach 2009 - 2013, nie miały prawa do świadczenia na podstawie art. 46 lub 50 oraz nie przystąpiły do OFE, albo złożyły wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. Emerytura obliczana według reguł art. 183 składa się z części ustalonej na mocy art. 53 i art. 26 w określonych proporcjach w kolejnych latach, w tym w 2011 r. – 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Wysokość świadczenia przyznanego na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej oblicza się na podstawie art. 53 i 26 ustawy emerytalnej, nie ma zatem zastosowania art. 52 powołanej ustawy. Przeliczniki z art. 52 ust. 1 (tj. 1,5 i 1,8) stosuje się wprawdzie do ustalania wysokości emerytury innej niż górnicza, ale dotyczy to świadczenia przyznanego na podstawie art. 27-29, 32 w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze oraz art. 39 ustawy emerytalnej, a nie emerytury przyznanej zgodnie z art. 183 powołanej ustawy.

Sąd zwrócił uwagę, że organ rentowy prawidłowo obliczył wysokość świadczenia, przyjmując wynagrodzenie określone w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 22 maja 2006 r. (k. 53-54 t. I akt ubezpieczeniowych), w którym za okres od 23 czerwca 2004 r. do 31 lipca 2007 r. podano wynagrodzenie za lata 2004-2005 oraz za niepełny rok 2006.

W punkcie II wyroku, Sąd przekazał do rozpoznania organowi rentowemu wniosek C. R. o emeryturę zawarty w jego piśmie procesowym z dnia 16 listopada 2011 r. W piśmie tym wnioskodawca domagał się ustalenia prawa do emerytury innej niż górnicza i ustalenia jej wysokości z zastosowaniem przelicznika 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy z uwzględnieniem pełnego wynagrodzenia za lata 2004-2011 na podstawie zaświadczeń znajdujących się w aktach ubezpieczeniowych.

Apelację wywiódł C. R., domagając się zmiany wyroku przez obliczenie wysokości emerytury przy zastosowaniu preferencyjnego przelicznika 1,5 za każdy rok pracy górniczej. Wnioskodawca wskazał, że przez 18 lat i 26 dni pracował w warunkach szczególnych pod ziemią, na co przedstawił dowody.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest bezzasadna, albowiem wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu.

Organ rentowy zastosował prawidłowe przepisy prawa, będące podstawą obliczenia emerytury wnioskodawcy, a Sąd I instancji prawidłowo wyjaśnił sam mechanizm obliczania emerytury na podstawie art. 183 ust. 1 i następných ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.09.153.1227 j.t.).

Wskazać należy, że organ rentowy wcześniejszymi decyzjami z 26 czerwca i 11 września 2007 r. odmawiał wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej, wobec niespełnienia przesłanki posiadania wymaganego okresu pracy górniczej (uchylone już przepisy art. 34 w zw. z 49 ustawy emerytalnej) oraz wobec nieosiągnięcia wieku 60 lat i niewskazania co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Kolejną decyzją z 20 maja 2010 r. ZUS ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej wobec nieposiadania 25 lat pracy górniczej.

Następną decyzją z 23 lipca 2010 r. organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury górniczej oraz do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych, uznając za udowodniony staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 9 lat 7 miesięcy i dnia. Zakład wskazał także, że ubezpieczony nie osiągnął wieku 60 lat i nie rozwiązał stosunku pracy. Podkreślić należy, że organ rentowy wskazał o możliwości obniżenia wieku emerytalnego wnioskodawcy z tytułu przepracowania przez niego 12 lat pod ziemią o 6 lat, czyli do wieku 59 lat (na podstawie art. 39 w zw. z art. 46 w zw. z 50c ust. 1 ustawy). Tę decyzję wnioskodawca zaskarżył, jednak wyrokiem z 29 września 2010 r. Sąd Okręgowy w Legnicy oddalił jego odwołanie (sygn. akt V U 905/10).

Biorąc pod uwagę powyższe prawomocne decyzje organu rentowego oraz prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy z 29 września 2010 r., stwierdzić należy, że wnioskodawca nie spełnił przesłanek do nabycia prawa do emerytury w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ustawy ani nie przysługuje mu prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 39 w zw. z art. 46 oraz na podstawie art. 50a ustawy emerytalnej. W związku z obniżeniem wieku emerytalnego do 59 lat z tytułu pracy górniczej w wymiarze 12 lat, możliwe stało się nabycie przez wnioskodawcę prawa do emerytury jeszcze w 2011 r. na podstawie art. 183 ust. 3 ustawy, tj. emerytury mieszanej, której zasady obliczania prawidłowo wskazał Sąd I instancji.

Zaskarżoną decyzją z 10 sierpnia 2011 r. przyznano ubezpieczonemu po raz pierwszy prawo do emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego, w związku z tym prawo to powinno zostać ustalone z uwzględnieniem reguł dotyczących określenia wysokości emerytury przyznawanej po raz pierwszy. Skoro wnioskodawca urodził się 11 czerwca 1952 r. nie może domagać się przeliczenia emerytury na zasadach dotyczących osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. Nie przysługiwało mu także świadczenie na podstawie art. 46 ustawy. Przepis ten regulował bowiem procedurę ustalania wysokości emerytury wobec osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. a przed 1 stycznia 1969 r., które wszystkie wymagane warunki (tj. wiek i okres ubezpieczenia) spełniły do dnia 31 grudnia 2008 r.

Przyznanie emerytury po raz pierwszy dopiero po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego powoduje konieczność obliczenia świadczenia z zastosowaniem tzw. reguł mieszanych z art. 183 lub według nowych zasad na

podstawie art. 26 ustawy. Tzw. emerytura mieszana z art. 183 dotyczyć będzie osób, które osiągną wiek emerytalny w latach 2009-2013, a jej obliczenie nastąpi w części na podstawie art. 53, a w części na podstawie art. 26 ustawy, o ile osoby te nie przystąpią do OFE.

Przy ustalaniu wysokości emerytury innej niż górnicza (tzn. na warunkach art. 27-29, 32 w zw. z § 4 w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego i 39) stosuje się przeliczniki pracy górniczej wymienione w art. 52 ust. 1 (tj. 1,5 i 1,8). Wobec tego, że w przypadku wnioskodawcy nie ma możliwości ustalenia mu prawa do emerytury określonej w w/w przepisach, o czym była już mowa, nie można zastosować przeliczników dotyczących pracy górniczej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawcy na podstawie art. 385 kpc.